

Malmö kendo-staden

Svensk kendo, dvs japansk sabelfäktning, är nu liktydigt med kendo från Malmö.

Under den gångna helgens svenska mästerskap i Stockholm gjorde GAK Enighet från Malmö rent hus och tog hem guld i både individuella och lagmästerskapen.

Årets SM var det största hittills, med deltagare från rekordmånga klubbar. Därför var det en än större bedrift av Malmöklubbens lag 1 att ta ifrån Stockholmsstudenterna lag-guldet än man tidigare räknat med. Stockholmsstudenterna har annars prenumererat på lagguldet sedan sporten introducerades i Sverige i slutet av sextiotalet.

De individuella tävlingarna kom också de att bli en affär bland malmökendokas. Förra årets svenske mästare besegrade i den "moraliska finalen" 1982 års svenske mästare, också han från Malmö alltså, och kunde gå vidare till en relativt enkelt final och ta guldet.

Resultat:

Lag: 1) GAK Enighet lag 1, 2) Budokwai lag 1 (Stockholm), 3) Stockholms Studenters IF.

Individuellt: 1) Leif Svensson jr, 2) Per Bjerlow, 3) Leif Svensson sr samt Hasse Lundberg.

Mästerskapets "fighting spirit"-pris tilldelades också det en Malmö-kendoka, Terje Andersen, för hans enastående kämpaglöd och vilja att vinna. Terje blev guldmedaljör i lag, men slogs ut till åttondelsfinalerna individuellt.

ROGER ERIKSSON

Fem malmöbor till EM i Kendo

På lördag och söndag är det EM i Kendo i Bryssel, Belgien. Kendo är den japanska formen av sabelfäktning.

Det svenska landslaget som reser på fredag utgörs till tre femtedelar av Malmöpågarna. Fler än någonsin tidigare.

Framgången i uttagningen till EM är en direkt konsekvens av malmöklubben GAK Enighets totala framgång i SM för några veckor sedan då guld togs i lag och individuellt.

Malmöpågarna som skall representera Sverige vid EM är Leif Svensson, Leif Svensson (kallad junior för att skilja honom från sin namne i klubben) samt Terje Andersen.

Junior tog titeln

□ Av LASSE WAHLUND
MALMÖ: Leif Svensson och Enighet var två gångbara namn när kendo-SM avgjordes i Heleneholms-hallen i går.

Leif Svensson jr från Enighet i Malmö var allra gångbarast — han vann den individuella titeln efter en dramatisk finalmatch mot Hans Lundberg från Budokwai. Den poäng Leif tog efter ungefär halva tiden räckte till seger och första SM-tecknet. (Matchtiden är fyra minuter, men matchen går bara tiden ut om inte någon uppnått två poäng.)

— Jag hade visserligen som målsättning att ta medalj, men guld det hade jag verkligen inte räknat med, säger Leif.

Med i VM

24-åriga Leif är ingen nybörjare i branschen, han har hållit på med kendo i sex år nu och på meritlistan står deltagande i två VM och ett EM. Kendo var hans första kontakt med de japanska kampsporterna tidigare sysslade han med den svenska folksporten fotboll i Kvarnby.

— Visste egentligen inte vad kendo var men blev intresserad när en kompis skulle börja med sporten. Han förklarade att det var japansk fäktning och eftersom jag gillade fäktning tyckte jag det var kul att pröva, säger Leif.

Leifs klubbkamrat och namne — den äldre Leif Svensson, regerande mästare, var inblandad i två matcher med mycket dramatik; först gick han den sista och avgörande matchen i lagfinalen mellan Enighet och de ständiga vinnarna Stockholms studenter. Den matchen mot Lars Gyllenvåg slutade oavgjort, vilket fick till följd att Enighet missade guldet.

I individuella tävlingens semifinal lottades Leif sr mot Hans Lundberg — en match som betraktades som den moraliska finalen. Leif förlorade med 2-1 men det var först efter diskussion de tre domarna emellan som Lundbergs seger slag godkändes.

Hög klass

Enighet hade stora framgångar: förutom guld och brons individuellt och tre kvartsfinalplatser (Terje Andersen var tredje mannen) blev det silver och brons i lag. Visserligen var antalet deltagare lågt — bara 24 ställde upp — men å andra sidan var klassen hög.

— Ett mycket bra SM, standarden är klart bättre än tidigare år, säger Kjell Lindberg, kassör i Enighet och den som startade den klubb som skulle bli en sektion av Enighet.

Anledning till den höga klassen har sin naturliga (japanska) förklaring.

— Vi har haft en gästinstruktör från Japan — Konno — här sedan februari och det ger resultat direkt, säger Kjell Lindberg.

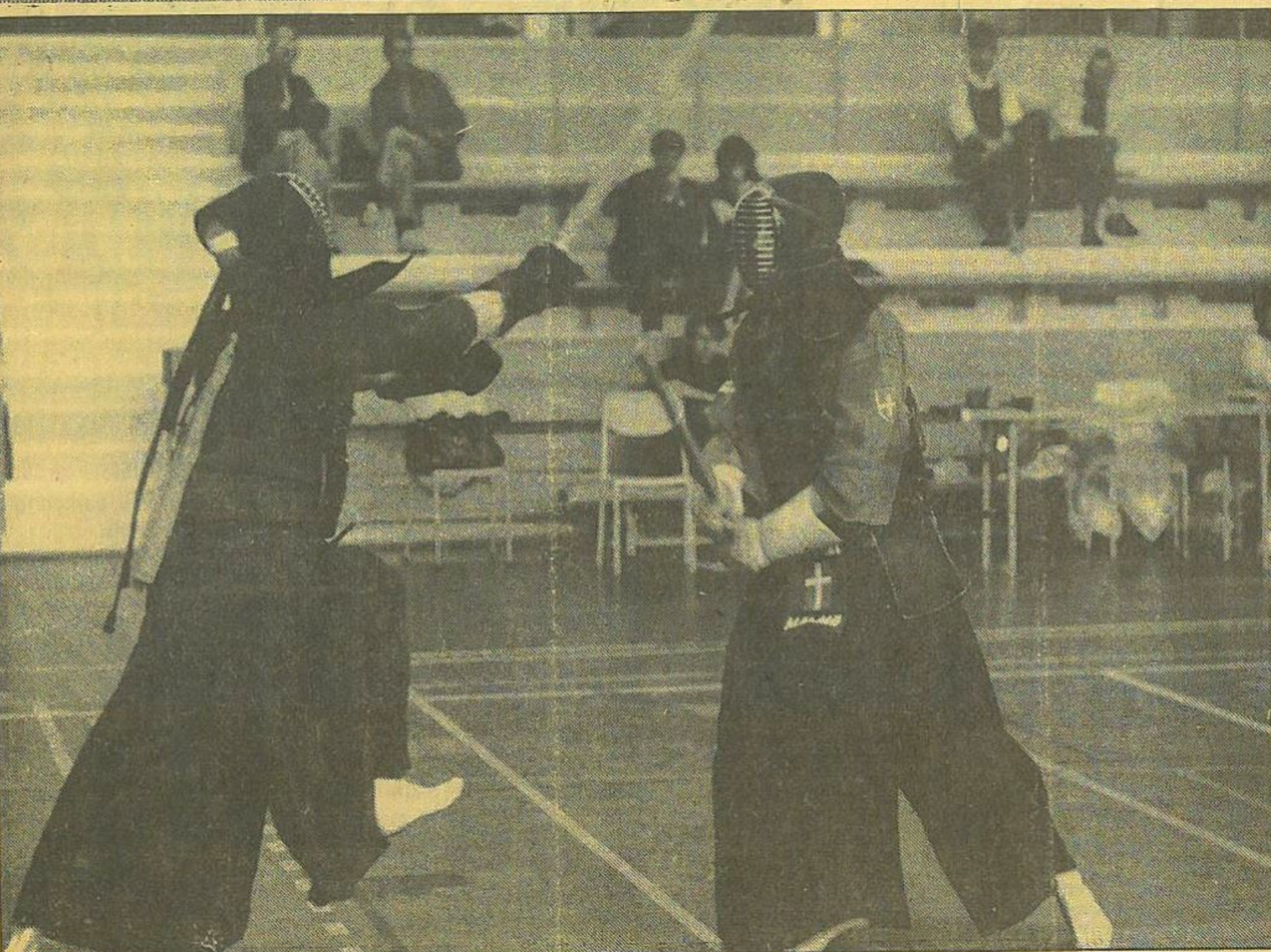
Konno var också en anledning till att man förlade SM:et på våren i stället för som normalt på hösten. Man ville inte missa tillfället att få en domare av toppklass. Konno gjorde just sitt sista uppdrag för förbundet i och med malmötävlingen, som fick en traditionsenlig japansk avslutning — alla deltagarna skålade i sake.

Liten sport — men högljudd

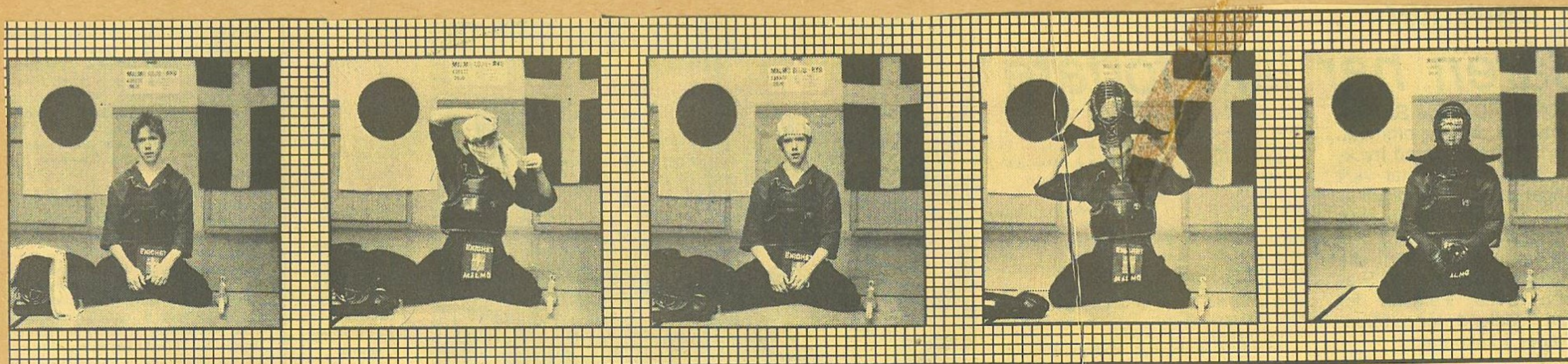

Kendo — högljudd kamp med träsvärd

SM i kendo avgjordes i går i Malmö inför sex betalande åskådare. Kendo är Sveriges minsta sport, men den är desto högljuddare eftersom de tävlande utstöter avgrundsbråll under kampen med bambusvärden.

● Lars Gyllegård (tv) i Stockholms studenter gör ett utfall mot Enighets Leif Svensson Sr i lag-SM-finalen i kendo. Matchen var den sista i finalen och hade Svensson lyckats vinna hade Enighet också tagit titeln. Nu blev det oavgjort och "som vanligt" seger för Stockholms studenter. Foto: KENNETH OLSSON

Terje Andersen gör sig beredd för dagens match
Han viker tenu-gui, näsduken, om huvudet...
... tills den förvandlats till en liten kalott.
Så åker hjälm på, en grym sak med metallgaller...
och så på med kote, handskarna. Stridsberedd!

– samurajernas stridsteknik blev Sveriges minsta sport

– Kuria! vrålar domaren och det betyder något i stil med "ta i nu då" på japanska. Och kämparna sätter in den ena stöten efter den andra. . .

Första slaget markerar att skallen klyvs. I det andra åker underarmarna, i det tredje kapas kroppen på mitten.

På samurajernas tid blev det slarvsylta av motståndarna. Idag ger slagen på sin höjd några blåmärken. Stridskonsten har blivit en sportgren, svärden har ersatts av bambukäppar.

– Vi är lika fridsamma som ett gäng frimärkssamlare, säger utövarna av kendo, Sveriges minsta idrott.

Kallt lysrörsljus lyser upp gymnastiksalen. En efter en droppar killarna in, plockar upp grejerna ur sina trunkar, drar på den mörkblå kimono.

En våning upp, i Limhamns Folkets Hus stora sal, pågår något möte. Nere i källarlokalen börjar träningsledaren räkna in sina adepten.

– Åtta personer! Och SM om ett par veckor. . . Han stönar uppgivet.

På skolschemat

På ena långväggen hänger den japanska flaggan sida vid sida med den svenska. Det hör liksom till inom budosporterna, alla är nära förbundna med ursprungslandets kultur och traditioner. Inte minst kendo, som blivit en sådan folksport i Japan att den ersatt gymnastiken på skolschemat. Där finns tolv miljoner utövare. I Sverige kanske ett par hundra, passiva medlemmar inberäknade. Men med i riksidrottsförbundet är den, som Sveriges allra minsta idrott.

– Därför ökar vi också mest, flinar en av killarna.

Han har fått på sig bålkyddet och skyddsbältet. Vant lägger han näsduken på huvudet, snor snibbarna runt varandra tills tygbiten förvandlats till en liten kalott.

Rituellet

Och så hjälmen, en uppseendeväckande grym sak med metallgaller. Förvandlingsnumret är slående – från fridsam gymnasiegrabb till bestialisk typ som hämtad ur en Kurosawa-film.

– Jag får inte plats med glasögonen i hjälmen, gnäller en annan grabb. Jag ser ju inte ett dugg!

Kendosektionen i Malmö har trettio medlemmar. En tjej. Men hon är inte här idag.

– OK, då börjar vi, säger tränaren uppfordrande.

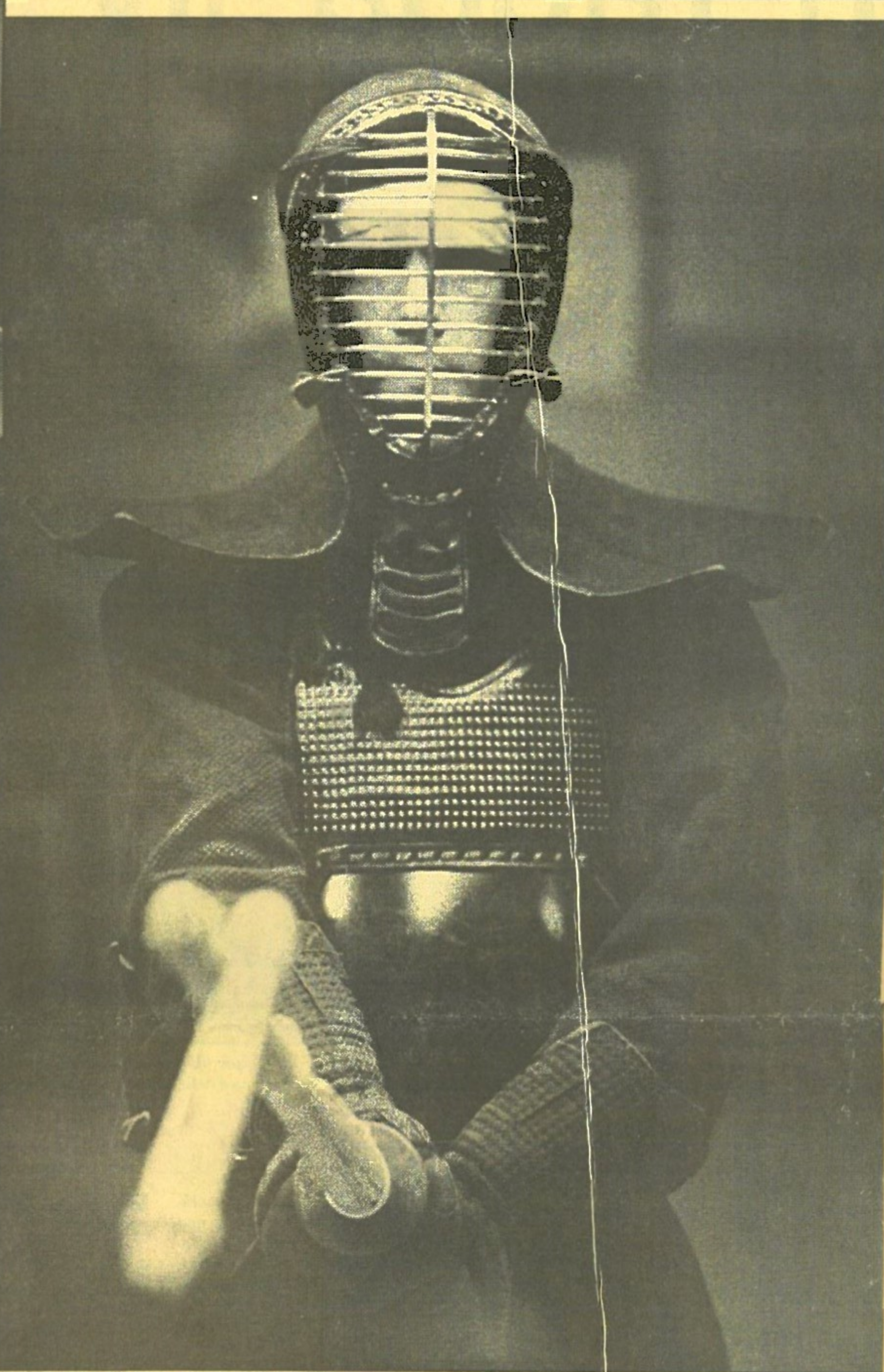
De åtta ställer upp sig på rad, går ner på knä och står blickstill under någon minut. Som på ett givet tecken böjer de sig fram mot golvet.

– Det kanske verkar lite formellt, men när japanerna kommer på besök är det viktigt att vi kan ritualerna, förklarar någon efteråt. Tränaren, Leif Svensson, avbryter. Dags att värma upp.

En träff, en poäng

– Ichi, ni, san, chi, go roku. . .

Räkneorden från ett till tio på japanska slungas

För utomstående är kendo mest känd för dräkten – en underlig klädedräkt som sett exakt likadan ut sedan 1700-talet.

mellan dem där de värmer upp i en ring. Lederna mjukas upp inför matcherna.

Idag går matcherna på tre minuter. I större sammanhang varar de i fem, om ingen av spelarna vunnit dessförinnan och matchen avbrutits. Det gör man när man fått in två träffar och därmed två poäng. Högst tre poäng delas ut under en match.

Tränaren plockar fram domarflaggorna, en röd och en vit och de första två kämparna letar reda på sina bambusvärd. De ställer sig i fyrkanten, bugar, stegar mot varandra och stannar på ett par meters avstånd.

Hann inte undan. . .

Idag använder kendospelarna bambusvärd, men på samurajernas fäktskolor i medeltidens Japan användes riktiga svärd. Oturligt nog, för många.

– Det var meningen att de skulle hoppa undan, men oftast hann de inte, berättar Roger som avverkat större delen av den svenska samurajlitteraturen. Till slut började det bli riktigt ont om samurajspiranter.

Idag ligger det inte samma ödesdiga tyngd i slagen. Och manspillan är numera högst marginell – stridsvärderna har ersatts med eksvärd och sedermera bambukäppar.

– Stötarna ger på sin höjd några blåmärken, säger Leif. Och ibland får vi blåsor på händerna.

"Svärdets Väg"

– Hai! ropar domaren.

Ett plötsligt illvrål fyller lokalen, fäktarna siktar på poänggivande kroppsdelar och stöter med en ljudlig smäll.

Det ser våldsamt, nästintill livsfarligt ut. Till skillnad från europeisk fäktning vänder kendospelaren bredsida mot motståndaren. Av rent praktiska skäl; svärdet är helt enkelt för tungt att bäras med en hand.

– Det svärd samurajerna använde alltså, förtydligade Roger, en av veteranerna i klubben. Kendo bygger helt på den taktik samurajerna använde i strid. De här övningsvärderna i bambu skulle vi allt klara med en hand, men vi håller oss till tvåhandsfattningen för alla eventualiteter.

Kendo är i mångt och mycket en sport för samurajfantaster, det erkänner spelarna villigt. Den buddistiska meningen av ordet kendo, "Svärdets Väg", säger lite om vad sporten ursprungligen handlade om – att göra mos av motståndaren via horisontell delning eller vertikal, så att säga.